

Barbara Mauer-Górska

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa

Uniwersytet Jagielloński

e-mail: mauer@bilon.miks.uj.edu.pl

RANKING CZASOPISM PROFESJONALNYCH [RANKING OF PROFESSIONAL JOURNALS]

Abstrakt: Na podstawie wydania *Social Sciences Journal Citation Reports* z 2002 r. dokonano wyboru 55 tytułów najczęściej cytowanych czasopism z informacji naukowej i bibliotekoznawstwa w celu przedstawienia ich wykazu rankingowego. W opracowanej tabeli uwzględniono współczynniki: Impact Factor (wpływu), Immediacy Index (częstotliwości cytowania czasopisma), Cited-Half Life (trwania odsyłaczy do artykułów tego samego czasopisma). Wybrane czasopisma sprawdzono w bazie wydawnictw elektronicznych Biblioteki Jagiellońskiej, aby potwierdzić ich dostępność w tym zasobie sieciowym.

Abstract: On base of the edition in 2002 *Social Sciences Journal Citation Reports* the most frequently cited 55 journals of information and library science were chosen to work out the comparing ranking of the scientific periodicals of that field. In the table there were arranged to chosen journals the following statistical criteria: Impact factor (a measure of the frequency with which the average article has been cited in a particular year), Immediacy Index (a measure of how quickly the average article in a journal is cited within the same year), Cited-Half Life (a measure of the age of the cited articles published in a journal). Then the journals were compared with the Jagiellonian Library's electronic database to test their accessibility in it.

WPROWADZENIE

Znaczącym narzędziem informacyjnym w badaniach naukometrycznych i ocenach publikacji naukowych autorów stała się tzw. lista filadelfijska, będąca rankingiem czasopism z różnych dziedzin wiedzy, wybranych na podstawie czynników statystycznych z *Journal Citation Reports* i baz cytowań, *Science Citation Index*, *Social Science Citation Index*, *Arts and Humanities Citation*. W dalszym cytowaniu publikacji ważne staje się uzyskanie dostępu do tytułów czasopism, uznanych przez międzynarodowy indeks *Journal Citation Reports*. Począwszy od 1997 r. udostępniany w systemach sieciowych lokalnych i rozległych

przez Institute for Scientific Information – Thomson Corporation w formie zintegrowanych platform ISI Web of Science i ISI Web of Knowledge [adres elektr. <http://www.isinet.com>].

Problemem, na który warto zwrócić uwagę, jest sprawdzenie elektronicznego dostępu do tego wydawnictwa informacyjnego w celu ustalenia tytułów czasopism najbardziej liczących się w przebiegu rozwoju informacji naukowej i bibliotekoznawstwa.

RANKING CZASOPISM Z INFORMACJI NAUKOWEJ I BIBLIOTEKOZNAWSTWA

Bezpłatne udostępnianie czasopism w *Social Sciences Citation Index* w platformie ISI Web of Science umożliwia wybór odpowiedniego działu (kategorii) i pozwala otrzymać wykaz tytułów, które są objęte współczynnikami oceniającymi w *Journal Citation Reports*. Dopiero spis identycznych wydawnictw ciągłych z danej dziedziny, otrzymany na podstawie wyszukiwania w indeksie cytowań, uwzględnia współczynniki: Impact Factor (czynnik wpływu), Immediacy Index (częstotliwość cytowania czasopisma w bieżącym roku), Cited Half-Life (wskaźnik półtrwania cytowania, określający czas stosowania odsyłaczy do artykułów tego samego czasopisma). Licencjowany dostęp do *Journal Citation Reports – Social Sciences Edition* z 2002 r. umożliwił otrzymanie wykazu 55 tytułów czasopism z informacji naukowej i bibliotekoznawstwa, uporządkowanych według wartości Impact Factor, od największej – wynoszącej 2,872 dla czasopisma *MIS: Quarterly*, do najmniejszej – dla NFD Information-Wissenschaft und Praxis.

Wykaz tytułów czasopism z informacji naukowej i bibliotekoznawstwa na podstawie JCR – Social Sciences 2002

Uwaga: BJ* – X oznacza występowanie tytułu w bazie czasopism elektronicznych w Bibliotece Jagiellońskiej wg stanu w dniu 15.06.2004 r.

Lp.	Tytuł czasopisma	Impact Factor	Immediacy Index	Lb. art. 2002 r.	Lb. cytowań	Cited Half-Life	Dostęp czasopisma w BJ*
1.	<i>Mis Quarterly</i> – kwart.	2,872	0,143	21	1.741	9,1	
2.	<i>Annual Review of Information Science and Technology (ARIST)</i> – rocz.	1,778	0,308	13	187	8,4	
3.	<i>Journal of the American Society for Inform. Science and Technol. (JASIST)</i> – mies.	1,773	0,340	106	1.808	6,0	
4.	<i>Journal of Docum</i> – dwum.	1,648	0,423	26	523	6,0	X
5.	<i>Information Processing and Management</i> – dwum.	1,506	0,209	43	816	7,3	X
6.	<i>Information System Research</i> – kwart.	1,326	0,769	26	457	5,8	
7.	<i>Journal of Information Technology (JIT)</i> – kwart.	1,268	0,286	21	201	4,6	X
8.	<i>Information and Management</i> – mies.	1,299	0,152	46	713	6,4	X
9.	<i>Journal of Health Communication</i> – kwart.	1,222	0,261	23	142	3,5	
10.	<i>College and Research Libraries</i> – dwum.	1,181	0,111	36	355	6,6	

Lp.	Tytuł czasopisma	Impact Factor	Immediacy Index	Lb. art. 2002 r.	Lb. cytowań	Cited Half-Life	Dostęp czasopisma w BJ*
11.	<i>Library and Information Science</i> – rocz.	1,125	–	39	–	–	
12.	<i>Information Society</i> – kwart.	1,087	0,100	30	220	5,1	X
13.	<i>Journal of Information Science (JIS)</i> – dwum.	1,080	0,174	46	323	4,8	
14.	<i>Journal of Management Information Systems</i> – kwart.	1,043	0,000	36	100	2,5	
15.	<i>Bulletin of the Medical Library Association</i> – kwart.	0,949	–	0	541	7,1	
16.	<i>Scientometrics</i> – mies.	0,855	0,202	84	769	6,3	
17.	<i>International Journal of Geographical Information Science</i> – dwum.	0,821	0,024	41	664	6,9	X
18.	<i>Library Trends</i> – kwart.	0,757	0,122	41	222	5,6	X
19.	<i>Journal of Academic Librarianship</i> – dwum.	0,699	0,442	52	245	4,2	X
20.	<i>Law Library Journal</i> – kwart.	0,630	0,320	25	141	7,7	
21.	<i>Reference and User Services Quarterly</i> – kwart.	0,613	0,000	33	72	–	
22.	<i>International Journal of Information Management</i> – dwum.	0,603	0,077	26	148	5,3	X
23.	<i>Online</i> – dwum.	0,564	0,000	44	158	4,8	X
24.	<i>Journal of the American Medical Informatics Association</i> – dwum.	0,541	0,573	89	924	4,2	
25.	<i>Library Quarterly</i> – kwart.	0,500	0,143	14	165	9,3	X
26.	<i>Social Science Computer Review</i> – kwart.	0,500	0,152	33	139	4,6	
27.	<i>Library and Information Science Research</i> – kwart.	0,455	0,059	17	135	7,6	X
28.	<i>Telecommunication Policy</i> – mies.	0,435	0,300	30	176	5,3	
29.	<i>Restaurator/Inter.Journal for the Preservation of Library and Archival Materials</i> – kwart.	0,375	0,053	19	83	–	
30.	<i>ASLIB Proceedings</i> – mies.	0,368	0,000	34	90	–	X
31.	<i>Scientist</i> – 2 x razy w mies.	0,365	0,465	282	438	1,8	
32.	<i>Online Inform. Review</i> – dwum.	0,349	0,118	34	39	–	
33.	<i>Journal of Librarianship and Information Science</i> – kwart.	0,333	0,000	17	41	–	X
34.	<i>Library Collections Acquisitions and Technical Services</i> – kwart.	0,333	0,091	33	29	–	X

Lp.	Tytuł czasopisma	Impact Factor	Immediacy Index	Lb. art. 2002 r.	Lb. cytowań	Cited Half-Life	Dostęp czasopisma w BJ*
35.	<i>Government Information Quarterly</i> – kwart.	0,321	0,130	23	45	–	
36.	<i>Information Technology and Libraries</i> – kwart.	0,309	0,000	23	65	–	
37.	<i>Research Evaluation</i> – 3 x razy w mies.	0,308	0,000	5	30	–	
38.	<i>Knowledge Organisation</i> – kwart.	0,280	0,000	3	52	–	
39.	<i>Program-Electronic Library and Information Systems</i> – kwart.	0,250	0,048	21	64	–	X
40.	<i>Library Resources and Technical Services</i> – kwart.	0,237	0,000	6	93	–	
41.	<i>Information Systems Journal</i> – kwart.	0,226	0,000	16	63	–	X
42.	<i>Library Journal</i> 2 razy w mies.	0,205	0,121	157	246	5,8	X
43.	<i>Electronic Library</i> – dwum.	0,182	0,000	41	43	–	
44.	<i>Journal of Government Information</i> – dwum.	0,160	–	–	29	–	
45.	<i>Social Science Computer Review</i> – kwart.	0,161	0,077	26	209	>10,0	
46.	<i>Journal of Information Ethics</i> – 2 x w mies.	0,143	0,000	10	16	–	
47.	<i>Libri</i> – kwart.	0,123	0,000	16	45	–	
48.	<i>Interlending and Document Supply</i> – kwart.	0,093	0,087	23	18	–	
49.	<i>Ecotent</i> – dwum.	0,083	0,026	76	17	–	
50.	<i>Journal of Scholarly Public</i> – kwart.	0,081	0,000	15	14	–	
51.	<i>Proceedings of the ASIS Annual Meeting</i> – rocz.	0,048	0,000	116	43	–	
52.	<i>Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie</i> – dwum.	0,047	0,048	21	16	–	
53.	<i>NFD Information-Wissenschaft und Praxis</i> – niereg.	0,011	0,000	38	2	–	
54.	<i>Canadian Journal of Information and Library Science</i> – kwart.	0,000	–	–	45	–	X
55.	<i>Journal of Medical Library Association (JMLA)</i> – kwart.	–	0,163	49	9	–	

Z wymienionych w tabeli czasopism, 19 tytułów jest udostępnianych *online* za pośrednictwem Biblioteki Jagiellońskiej, a wśród nich znajduje się 5 – o wartości czynnika (Impact Factor) w granicach od 1,648 do 1,087. Do nich należą: *Journal of Documentation* (IF-1,648), *Information Processing and Management* (IF-1,506), *Journal of Information Technology* (IF-1,268), *Information and Management* (IF-1,299), *Information Society* (IF-1,087). Wybrane wydawnictwa ciągle mogą być wykorzystywane w polskich badaniach naukometrycznych. Twórczość naukowa profesor Wandy Pindlowej potwierdza ważne miejsce tej problematyki badawczej w dziedzinie informacji naukowej. Jej publikacje o metodach matematycznych w analizie rozwoju nauki, piśmiennictwa naukowego i informacji cytują Mirosław Górný i Piotr Nowak w ocenie bibliometrycznej polskich czasopism humanistycznych [Górný; Nowak 1996, s. 7–8; Górný; Nowak (red.) 1998, s. 121–130]. Problem badawczy przenikania publikacji naukowych na świecie rozwija się i wskazuje na nowe aspekty. Przykładem może być artykuł autorów ze Szwecji, Węgier i Belgii na temat międzynarodowego współautorstwa oraz wymiany informacji, stwierdzonej na podstawie analizy cytowań publikacji zagranicznych z różnych dziedzin wiedzy [Persson, Glänzel, Danell 2004]. Przeprowadzone badania polegały na obliczeniu współczynnika wzajemnego cytowania prac, wcześniej umieszczonych w *Science Citation Index* w latach 1980–2000. Dla publikacji polskich obliczono wskaźnik współcytowania 2,85 w 1980 r., 3,54 – w 1998 r. Wśród zbadanych publikacji z 22 krajów europejskich, Polska była jedynym wykazanym krajem z dawnego obozu socjalistycznego, który uczestniczył w procesie wzajemnego cytowania publikacji naukowych [Persson, Glänzel, Danell 2004, s. 431]. Powstające nowe kierunki badań powinny być podjęte również w polskich pracach bibliometrycznych, lecz pod warunkiem dostępu w krajowych zasobach sieciowych bibliotek do większości czasopism z dziedziny informacji naukowej i bibliotekoznawstwa, występujących w *Journal Citation Reports*.

WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA I OPRACOWANIA

- Biblioteka Jagiellońska. Baza czasopism *online*, <http://www.bj.uj.edu.pl> [odczyt: 19.06.2004].
- Górný, M.; P. Nowak (1996). Naukowe wydawnictwa ciągle jako obiekt badań biblio-, nauko- i infometrycznych. Wybór piśmiennictwa za lata 1973–1994. Poznań: Wydawnictwo Sorus, 35 ss.
- Institute for Scientific Information – Thomson Corporation <http://www.isinet.com> [odczyt: 19.06.2004].
- Nowak, P. (1998). *Impact factor* polskich czasopism naukowych z dziedzin humanistycznych. W: Górný, M.; P. Nowak red. *Problemy i metody nauki o informacji. Szkice i studia*. Poznań: Wydaw. Sorus, 163 ss.
- Persson, O.; W. Glänzel; R. Danell (2004). Inflationary bibliometric values: the role of scientific collaboration and the need for relative indicators in evaluative studies. *Scientometrics* Vol. 60, No. 3, p. 421–432.